

Bratovi farárovi odporúčame...

- **SPOMALIŤ:** Spomaliť a trochu jednoduchšie kázať. Niektorí sú menej chápací, alebo skôr menej ochotní a tvrdohlaví. pre starších veriacich ľahšie kázne. Myslím, že brat farár sa snaží svojimi kázňami presvedčiť ľudí o potrebe byť svätý, ale takou náročnou formou, že mnohí farníci sú z toho demotivovaní a zdá sa im to nedosiahnuteľné.
- **ZOHLADŇOVAŤ RÔZNE ÚROVNE FARNÍKOV:** Veriaci sú na rôznych stupňoch poznania viery, naše skutky, vzájomné správanie o tom dosvedčuje, „pijeme mlieko, namiesto pokrmu“.
- **PRAKTICKY:** niekedy mi ale chýba viac takých praktických príkladov do života bežného človeka, ktorý padá a hreší. keby pán farár v kázňach vysvetľoval, ako mám žiť svätosť v každodennom živote, v konkrétnych situáciách. Častejšie to ohlasovať. A veriacim pripomínať. V kázňach dávať viac príkladov, aby to bolo pochopiteľnejšie. zmeniť formu homílie (nie stále to isté – svätosť, zbožštenie); pridržovať sa striktnejšie exegézy sv. Písma, nielen svojsky si vysvetľovať „Čo by povedal Pán Ježiš“ atď., každú homíliu nadviazať na aktuálne čítané sv. písmo, nie stále len o svätosti.
- **DETI a MLÁDEŽ:** Viac sa venovať hlavne deťom a mládeži. Práca s deťmi, stretáv. sa, rozprávanie, rôzne krúžky, čítanie, výlety, šport... Voľajaké akcie pre deti a spoločné púte.
- **OSOBNĚ:** Veľa ľudí vo farnosti sa nepovažuje za prijateľného, za dôležitého. mal by ukazovať ľuďom ich hodnotu v Božích očiach, aby jej aj oni uverili a prijali ju. ... pri tvojom radikálnom (podotýkam dobrom) vyučovaní sa cítim nehodná. Možno by to chcelo viac ľudskosti do vyučovania.
- **VZŤAHY:** navštevovať rodiny, poznať ich a potom vytvoriť malé kroky, aby celé rodiny prichádzali do spoločenstva. Bližšie spoznať ľudí

vo farnosti a tak zistiť, čo ľuďí baví a ako im ukázať správnu cestu. Nezatvárať sa na fare, nebyť len teoretik, ale aj prakticky robiť to, čo vraví.

- **MODLITBA A POBOŽNOSTI A LITURGIA:** možno skúsiť začať s adoráciami (krátke po sv. omši raz za mesiac). A vysluhovať sviatosť pomazania chorých.
- **FORMÁCIA FARNOSTI:** Duchovná obnova 3× do roka, duchovné cvičenia 1× ročne [pre farnosť – pozn. red.]. Biblické stretká, rôzne poučenia (= pre snúbencov, krstné,...). Mohli by byť vo farnosti misie. Farár by mal viac motivovať veriacich, aby sa angažovali v rôznych verejných oblastiach. Sociálny rozmer je v kázňach veľmi zriedkavý. Nedať sa znechutiť a naďalej sa snažiť získavať duše pre Boha.
- **FORMÁCIA MALÝCH BÁZOVÝCH SPOLOČENSTVIEV:** V minulosti boli pokusy o vytvorenie spoločenstiev, ale chýbala tomu duchovná formácia od kňaza, takže všetky zanikli.
- **VZŤAH K VEREJNEJ SFÉRE:** Ako prvý p. Farár sa zúčastnil dedinskej oslavy... Pozvať starostov obcí a členov obecného zastupiteľstva na slávnostné sv. omše titulov kostolov – poslať pozvánky. Pozvať zástupcov obcí – starostov a starostky – na náš farský svätopeterský guláš.

Farníkom všeobecne odporúčame...

- **KREŠŤANIA:** Dať Boha na prvé miesto vo svojom živote a viac žiť podľa toho, v čo veríme. Nebyť len bufetoví farníci. nebyť sebeckí, pyšní, uzatvorení do svojej ulity. Byť otvorený blížnym. Hľadiet' na svet Božimi očami, počúvať Božimi ušami, cítiť Božím srdcom. Byť ľuďmi podľa Krista. musíme zanechať starý život, obrátiť sa a rozhodnúť sa

pre Krista naplno. mali by sa zúčastňovať na sv. omšiach. Každý z nás, farníkov, by mal upustiť od svojho egoizmu a sebecka, možno trochu zaprieť sám seba a možno odpustiť, ak má niečo proti inému bratovi z farnosti. A prispieť tak k vzájomnej láske a jednote ako bratov a sestier. Odstrániť predsudky. Zmeniť svoj postoj, pohľad na vec, ujasniť si priority. Kde je v našom živote Boh. mali by sme si navzájom pomáhať a odpúšťať. Každý nech si vstúpi do svedomia a odstrániť to, čo sa protiví Pánu Bohu.

- **MODLITBA:** Najmä sa treba modliť, modliť sa za našu farnosť, za nášho farára, skrátka za všetko a najmä neprestávať veriť Kristovi a snažiť sa plniť Božiu vôľu. Modliť sa navzájom za svoje potreby.
- **LITURGIA:** Farníci ako takí by sa mali s rodinami zúčastňovať na sv. omšiach.
- **UČENIE SA, RAST:** Mali by sme si my všetci brať príklad zo všetkých tých, ktorí už svätosť dosiahli. Viac byť zapálení ako viac spoznať Boha.
- **SPOLOČENSTVO:** mali by stáť jeden pri druhom. Pomáhať si navzájom. Spoločne sa zapájať do aktivít farnosti a rásť spoločne vo viere. byť aktívnejší, viac sa zapájať do života farnosti. Viac si uvedomovať spoločenstvo a prenášať to medzi nás. Zapájať sa do spoločenstiev. Robiť reálne veci. Spoločne sa stretať nielen na duchovných strestkách, ale pomáhať si v reálnom živote. Žiť život spoločne, to je spoločenstvo. Spoločne tráviť aspoň 1× v mesiaci nedeľu v popoludňajších hodinách. Pri premietaní filmov, guľaši, hrách, či šport. aktivitou, výletov. Ale aj modlení sv. ruženca. Ochota pomáhať si, všímať si jeden druhého, konkrétne služba lásky a obety. Uvedomovať si, že máme spoločného Nebeského Otca a že sme skutoční bratia a sestry a preto sa máme o nich starať rovnako ako o svoju rodinu. Všímať si potreby duchovné aj hmotné v iných rodinách.

Niekedy skúsiť spoločné hody, aj keď je to náročné, lebo farnosť sa skladá z 8 obcí.

- **SPOLOČENSTVO S CIRKVOU A JEJ PASTIERMI:** Dodržiavať predpisy a smernice. Keďže som kresťan katolík, tak by som sa mal aj tak správať a nie sa robiť dôležitým.
- **SPOLOČENSTVO MALÝCH BÁZOVÝCH (BUNKOVÝCH) SPOLOČENSTIEV:** Bunkové stretnutia. Stretávať sa pri Božom slove a modlitbe. A hlavne každý by mal byť svedkom pred svojimi deťmi a príbuznými. Naozaj nasledovať odporúčania sv. Jána Pavla II., ktorý nám už pred mnohými rokmi odporúčal sa zapájať do malých bunk. spoločenstiev, o čom nás vyučuje a s láskou odporúča náš brat farár a neignorovať to!
- **PASTORAČNÁ ZODPOVEDNOSŤ:** snažiť sa, aby bola farnosť znovu živá. Viac sa venovať mládeži. Byť viac obetaví pri vykonávaní potrebných prác, väčší záujem o ľudí vo farnosti. Vytvárať aktivity najprv priamo v kostole (v jeho okolí). Podporovať správne aktivity. Viac pomáhať a diskutovať o lepšení života vo farnosti.
- **SLUŽBA FARNÍKOV FARNÍKOM NAVZÁJOM:** Cez letné prázdniny ponúknuť pre rodiny denný tábor. za poplatok organizovať pre deti na fare tábor v podobe hier, výletov, súťaží, s ponukou stravy a tým pomôcť rodinám zamestnať deti, keď rodičia chodia do práce.
- **SVEDECTVO A APOŠTOLÁT:** Taktiež aby boli príkladom pre iných ľudí vo svojom okolí, lebo hoci aj takto môžu mnohých priviesť k Bohu. Vyznávať svoju vieru a podľa nej žiť. Zapojiť sa do akcie „Noc kostolov“. Hlavne svojim životom svedčiť o Kristovi. lebo ak nežijem tak, ako sa na kresťana patrí, potom sú zbytočné slová. Neveriaci musia vidieť na našom živote, že akým darom je viera a dôvera v Boha. Potom aj oni po tom zatúžia.

- **SPOLOČNE SA ANGAŽOVAŤ AJ VO VECIACH VEREJNÝCH:** Vo väčšej miere sa zúčastňovať zasadnutí obecného zastupiteľstva. V Turčianskom Petre býva každý rok na Petra Pavla obecný guláš – zúčastniť sa na ňom.

- **CHARITA A POMOC:** Venovať sa starším ľuďom, dôchodcom, napr. formou stretnutí po niektorej sv. omši; napr. v utorok, možno premietnuť film s biblickou tematikou; spolu čítať a vysvetľovať katechizmus. Tiež možno návštevy a pomoc trpiacim. A hlavne o tých, ktorí už možno ani do kostola nevládzu prísť. Zaujímať sa, či niekto nepotrebuje našu pomoc. Brat farár ak vie, kde je potrebná pomoc, tak by na to mohol upozorniť. Vo farnosti by mohla pôsobiť farská charita, ktorá by pomáhala ľuďom v núdzi – všetkým obyvateľom farnosti bez rozdielu vierovyznania (humanitárna pomoc, navštevovanie chorých a pod.).

- **ĎELBA PRÁCE NA POSLANÍ A ZODPOVEDNOSTI FARNOSTI:** Starší ľudia sa modlia, mladí zdraví robia, pracujú, zveľadujú, bohatí financujú. Každý by si mal v sebe zodpovedať otázku, či byť súčasťou spoločenstva je to, čo naozaj chce. Každý človek má inú služobnosť, každý sme obdarovaní inými darmi, schopnosťami. Preto farnosť, spoločenstvo alebo rodina funguje vďaka tomu, že každý si splní tú svoju potrebnú časť.

Spoločenstvám a hnutiam odporúčame...

- **SPOLOČNE ŽIŤ A STRETÁVAŤ SA:** Hlavne sa pravidelne stretávať a pozývať aj nových ľudí. Nájsť si čas na stretnutie mimo omše na modlitbách či pomáhať si radami a povzbudeniami. Navzájom si svedčiť, ako Pán koná v ich životoch, povzbudzovať sa, pomáhať si, niesť bremená, žehnať si.

- **FORMOVAŤ SA:** Aby spoločenstvá prežili, mali by mať duchovnú formáciu. Tráviť viac času spoločne, keďže sú [ich vedúci] lídrami, tak mať pozitívneho ducha a motivovať svojich členov do toho, v čom sú dobrí.
- **MODLITBA ZA FARNOSŤ I ZA VŠETKÝCH:** Byť aktívni v modlitbe za svojich členov ale aj za tých, ktorí váhajú. Byť vnímaví na potreby členov a premodliť všetky udalosti.
- **ZVIDITEĽŇOVAŤ SA A VYDÁVAŤ SVEDECTVO:** Mali by sa viacej zviditeľňovať. Ukázať ľuďom okolo seba, ako sa navzájom milujú, aby to bolo pre ich okolie lákavé, byť v takom spoločenstve a prežívať rovnaké priateľstvo a lásku.
- **V POKORE:** netváriť sa ako elita farnosti. Mať otvorené srdcia. Je ľahké byť s tými, ktorí nás chvália, no odvážnejšie a plné lásky je to, keď udržujeme vzťahy, spoločenstvo, s tými, ktorí s nami nemusia súhlasiť. Možno sa viac zaujímať o jednotlivých ľuďoch v spoločenstve ako o spoločenstvo také.
- **AKCIE PRE FARNOSŤ:** Uskutočňovať nejaké spoločné posedenia. Premietanie filmov. Pozývanie na spoločné akcie a koncerty, atď. taktiež robiť nejaké spoločné akcie. Výlety, šport, spoločenské hry, atď. Viac podujatí, napr. na MDD výlet do prírody. Organizovať podujatia, na ktorých sa ľudia môžu spriateliť a zblížiť. modliť sa. Modliť sa za ľudí vo farnosti, byť ochotní v službe a prijatí do spoločenstva. Treba ich zriadiť a pripravovať pre deti aktivity (púte, turistika, spevokol, modlitba sv. ruženca). Práve oni by sa mali snažiť spájať ľudí v jednotlivých spoločenstvách, vytvárať akcie, vymýšľať spoločné stretnutia. Pokúsiť sa vybudovať miesto pre malé deti, kde by sa stretávali, deti aj rodičia. Myslím, že pred sv. omšou by sa mali aspoň ruženčiari a aspoň v nedeľu zúčastniť už od začiatku ruženca. Posilňovanie viery aj cez aktivity, púte pre starších veriacich.

- **OPORA FARNOSTI:** Hľadať jednotu a prijatie. Okrem svojej náplne spolupracovať a byť oporou vo farnosti. Robiť stretnutia aj mimo Turčianskeho Petra.
- **SPOLUPRÁCA S FARÁROM:** Raz za čas sa všetci vedúci spoločenstiev spolu so svojim farárom stretnúť, poriešiť prípadné problémy a ďalšie smerovanie spoločenstiev. pomáhať pánu farárovi a spolupracovať s ním.
- **APOŠTOLÁT:** Pozývať nových členov, rozrastať sa. Otvorene oslovovať nových členov a mať o nich záujem. Vedúci spoločenstiev by si mali ešte viac všímať nových a nezaradených ľudí vo farnosti, priblížiť sa k nim, vytvárať vzťahy, aby ich neskôr mohli pozvať do svojho spoločenstva.

Rodinám vo farnosti odporúčame...

- **BYŤ DOMÁCOU CIRKVOU:** žiť Trojičnú jednotu v rodine, spoločne sa modliť ako rodina, ak nebudú prebudené celé rodiny, potom to nebude fungovať v tej veľkej, Kristovej Cirkvi. hlavne aby v rodinách i deti, mladí žili s vierou, láskou, zapájali sa celé rodiny, nielen najstarší. každé dielo konať s nezištnou láskou v kresťanskom duchu. Rodina je vlastne sama v sebe bunka, alebo malé farské spoločenstvo. mala by nažívať vo vzájomnej úcte a láske. Vydávať dobré svedectvo pred inými rodinami, ale neuzatvárať sa, ale byť otvorená na pomoc iným rodinám.
- **MODLITBA a DUCHOVNÝ ŽIVOT:** Aj v rodinách sa spoločne viac venovať modlitbe, čítaniu Písma, vzdelávaniu vo viere. Snažiť sa so svojimi deťmi prežívať vieru v každodennom živote a žiť podľa Evanjelia. Kultivovať myslenie a konanie.
- **SPOLOČENSTVO A JEDNOTA S OSTATNÝMI RODINAMI:** Byť viac priateľskí, nerozdeľovať rodiny na VIP a OS.

Viest' dialóg. Hľadat' spoločné záujmy medzi členmi, inými rodinami. Viacej sa zúčastňovať na stretnutiach v kostole a mimo kostola. Viac sa modliť navzájom za seba, mať čas jeden pre druhého. Intenzívnejšie sa modliť navzájom za seba a mať čas jeden pre druhého. Stretávať sa, pomáhať si, povzbudzovať, potešovať. Spoločne sa stretávať a robiť nejaké výlety, alebo hry s deťmi. Zčať sa zaujímať o druhých a začať sa stretávať pri modlitbách, čítaní sv. Písma a navzájom sa povzbudzovať.

- **AKTIVITY VO FARNOSTI:** Zúčastniť sa vždy v čo najvyššom počte. A vodiť hlavne deti do kostola. Aj na rôzne akcie. Zapájať sa do aktivít vo farnosti, chodiť do kostola (aspoň v nedeľu), modliť sa za seba, za druhých i za našu farnosť, viesť deti v rodine, aby boli deti veriace, učiť ich pravidelne sa modliť, chodiť na spoveď a pod. stretnutia, spoločné aktivity s deťmi. Zapájať sa do spoločných akcií a podporovať v tom aj svoje deti a byť im príkladom. napr. na Deň detí – zorganizovať v záhrade súťaže, hry pre deti – možno aj výlet do lesa a pod. Viac dokazovať, že k tej farnosti patria.

- **FORMOVANIE DETÍ K ŽIVOTU S BOHOM:** Vštepovať deťom a vychovávať ich, že patrí do Cirkvi, farnosti, je to dar ale aj záväzok. Zapájať od ranného veku do služby... ako miništranti, pomáhať s rodičmi pri pomoci v chráme... Rodičia učiť svoje deti, aby bolo pre nich samozrejmosťou spolu sa modliť, čítať Božie slovo, nehanbiť sa za Ježiša v škole, medzi kamarátmi... a patriť do spoločenstva, kde budú spolu kráčať za Pánom.

- **FORMOVAŤ DETI K ANGAŽOVANOSTI:** Viesť svoje deti k tomu, aby sa zaujímali o veci spoločenské a zapájali sa. Nielen nadávať na politikov. Ale podľa možností ísť do politiky a byť politikom čestným.